

Des de gener de 2005 i fins a 1r trimestre de 2009 s'han notificat 1.909 Incidents Violents. Tot sobre una mostra representativa de 54 centres de salut de Catalunya -la majoria de la XHUP, Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública, i l'ICAM, Institut Català d'Avaluacions Mèdiques- d'uns 33.000 treballadors i diferents tipus d'assistència (hospitalària, ambulatoria, sociosanitària, centres de salut mental, penitenciaris o el professionals del Departament de Salut). A l'actualitat recent, i amb la incorporació de 3 grans hospitals de Barcelona (l'Hospital de Mar, Hospital Sant Pau i l'Hospital Clínic) i Transports Sanitaris de Catalunya, la base de dades té un abast de 44.500 persones treballadores del sector salut i compta a data d'avui amb 2.037 notificacions.

A la nostra investigació hi ha hagut un **augment progressiu** de la notificació, **passant de 546 el 2007 a 699 el 2008** i, per tant, un **increment del 28%**. Des de gener de 2005, demanem a tots els centres participants que entrin totes les dades que tinguin.

- . El perfil de persona treballadora agredida és una dona de menys de 6 anys d'antiguitat i de la divisió d'infermeria (infermeria i auxiliars d'infermeria) amb una escassa preparació pel maneig de situacions. Els metges han notificat menys casos al 2008 que al 2007.
- . La persona agressora acostuma a ser un home, generalment el propi pacient i en un 24% (1 de cada 4) s'identifica una patologia propiciatòria (toxicomania, drogodependència o determinades malalties psiquiàtriques).
- . L'escenari predominant és urgències però cal tenir-ne en compte d'altres com plantes d'hospitalització als hospitals d'aguts, o les consultes als ambulatoris. El matí és el torn predominant, tot i que a l'àmbit hospitalari la nit té pràcticament la mateixa incidència.
- . El 27% dels incidents notificats s'apunta agressió de tipus físic (generalment empentes o cops) per un 60% la de tipus verbal (sobretot insults i amenaces), que generalment precedeix a la de tipus físic. Hi ha un percentatge a tenir en compte d'altres tipus de violència com la simbòlica (amenaces gestuals, invasió d'espai o notes escrites) i en menor mesura contra bens o instal·lacions.
- . Com a possible pretext desencadenant la insuficient qualitat o quantitat d'informació rebuda per l'usuari és predominant, però cal tenir en compte l'alta mèdica no desitjada en centres ambulatoris i l'assistència rebuda o el temps d'espera en l'àmbit hospitalari.
- . Un baix percentatge del 3% ha necessitat la baixa laboral com accident de treball, però el 22% manifesta repercussions psicològiques, i una gran majoria de professionals pensa que l'incident influirà negativament sobre la futura pràctica assistencial.

A la vista dels casos notificats i investigats durant els últims 4 anys, podem dir que la gran majoria de casos són prevenibles, i que en moltes ocasions tant la persona agredida com l'agressora són víctimes del propi sistema. Els pilars d'aquesta prevenció són la informació de drets i deures als nostres usuaris i ciutadans, dotar d'una formació als nostres professionals en l'afrontament de situacions, i per últim una millorable inversió en mitjans de vigilància i control d'accessos.